



15 נובמבר 2017  
כ"ו חשון תשע"ח

## מצב חברות התעשייה על רקע התיסוף החד בשערו של השקל אל מול שער הדולר

לנוכח מגמת התיסוף המתמשכת (התחזקות השקל ביחס לדולר) והצפי כי מגמה זו תימשך גם בחודשים הבאים, ביצעה המחלקה למחקר כלכלי סקר מקיף, בקרב חברות התעשייה, במטרה לבחון את השפעת התיסוף על מצבן.

סקר השפעת התיסוף נערך במהלך חודש נובמבר 2017 והקיף 121 חברות מענפי תעשייה שונים, כאשר כ- 91% מהחברות שהשתתפו בסקר הינן יצואניות, וכ- 59% מהיצוא שלהן מתבצע במטבע הדולר.

בעת ביצוע סקר זה, עמד שער החליפין הממוצע סביב כ- 3.51 ש"ח לדולר, שמשמעותו תיסוף מצטבר של כ- 8% מאז דצמבר 2016.

## עיקרי הממצאים - השפעת התיסוף מתחילת השנה

- כ- 53% מהחברות מדווחות כי בשנת 2017 נפגע כושר התחרות שלהן עד כדי אובדן לקוחות.

### • השפעה על הפגיעה ברווחיות החברות הישראליות:

מתחילת 2017 חל תיסוף של כ- 8% בשערו של השקל מול הדולר. כתוצאה מכך, כ- 81% מהחברות מדווחות על פגיעה משמעותית ברווח הנקי (ירידה של כ- 8% בממוצע), לצד כ- 15% אשר דיווחו כי לא חל שינוי ברווחיותם וכ- 5% נוספים אשר דיווחו על עלייה ברווח הנקי של מפעלם.

הירידה ברווח הנקי משקפת ירידה הן ברווחי היצוא והן במכירות המקומיות: כ- 46% מהתעשיינים דיווחו כי חלה ירידה כמותית במשלוחי היצוא עקב התחזקות השקל. כמו כן, כ- 26% מהתעשיינים דיווחו על ירידה במכירות המקומיות, ככל הנראה היקף הפגיעה המדווחת מתון יותר הודות לקיזוז השפעת הדולר על עלות חומרי הגלם המיובאים.

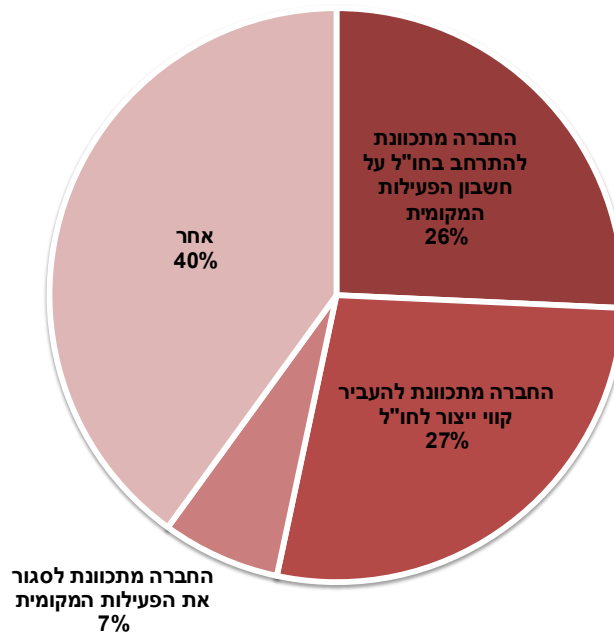
בנוסף, כ- 28% מהתעשיינים דיווחו כי צמצמו את היקף המועסקים בעקבות התחזקות השקל והירידה ברווחיותם.



## צפי לפגיעה במידה ומגמת התיסוף תימשך

### השפעה על החלטות ההשקעה העתידיות:

בהנחה כי מגמת התיסוף תימשך לאורך זמן, צפויות השלכות אשר ישפיע על ההחלטות אסטרטגיות עתידיות של החברה באופן הבא: כ- 27% מהחברות מתכוונות להעביר קווי ייצור לחו"ל, לצד כ- 26% מהחברות אשר צפויות להתרחב בחו"ל על חשבון הפעילות המקומית ו- 7% נוספים שדיווחו כי הם מתכוונים לסגור את פעילותם המקומית. בנוסף, כ- 40% מהמשיבים דיווחו בין היתר על כוונה לצמצם את פעילותם היצרנית ומנגד להגביר את פעילות היבוא.



להערכת החברות, בתרחיש של כמעט יציבות בשער החליפין הנוכחי, בו בתחילת שנת 2018 צפוי שער החליפין לעמוד על כ- 3.5 ש"ח לדולר, תחול פגיעה רחבה יותר בהיקף המועסקים בתעשייה: כ- 38% מהחברות בתעשייה דיווחו על צפי לפיטורי עובדים.

התעשייתיים מדווחים כי במידה ולא יחול פיחות בשערו של השקל/ דולר ומגמת התיסוף תמשיך גם בשנת 2018, כ- 52% מהמשיבים צופים פגיעה בהיקף היצוא, לעומת כ- 46% אשר דיווחו על פגיעה ביצוא מתחילת השנה. כמו כן, הפגיעה בהיקף המכירות המקומיות צפויה להחריף (פגיעה של כ-29% בתעשייה לעומת כ- 26% אשר דיווחו מתחילת השנה).

## משתני רקע – כלל החברות שהשתתפו בסקר

כ- 60% מחברות התעשייה שהשתתפו בסקר דיווחו כי הן מבצעות הגנות מטבע חוץ, כאשר כ- 20% מבצעות הגנות באמצעות עסקאות פרוורוד, כ- 11% באמצעות אופציות וכ- 14% נוספים באמצעות הגנות אחרות.

מטבע הסחר העיקרי בעסקאות היצוא בקרב התעשייתיים הינו הדולר האמריקאי.